

Řád veřejného pohřebiště

Čl. 1

1. Statutární město Liberec jako provozovatel veřejného pohřebiště podle § 16 odst. 1 zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 479/2001 Sb., (dále jen zákon), vydává v souladu s ustanovením § 19 citovaného zákona tuto obecně závaznou vyhlášku „Řád veřejného pohřebiště Urnový háj krematoria“ (dále jen „řád“), v němž je podrobně upraven provoz pohřebiště na veřejném pohřebišti Urnový háj krematoria v Liberci. (dále jen Urnový háj),
2. Statutární město Liberec provozuje veřejné pohřebiště prostřednictvím obchodní společnosti LIKREM s. r. o. se sídlem Bernardova 5, Liberec, (dále jen správce pohřebiště), na kterého se vztahují povinnosti, které zákon a tento řád ukládá provozovateli veřejného pohřebiště.
3. Veřejným pohřebištem Urnový háj se rozumí v souladu se zákonem prostor určený prioritně k uložení zpopelněných lidských ostatků v podobě individuálních hrobových míst pro uložení uren (dále jen hrobové místo), vsypová a rozptylová loučka, společné hroby a stavby (kolumbaria a kolumbární zdi). Součástí pohřebiště jsou jednotlivé čestné hroby.
4. Úcta k památce zesnulých a účast na smutku pozůstalých, jakož i společenské poslání pohřebiště vyžadují, aby pohřebiště byla udržována v odpovídajícím stavu, aby bylo dbáno všech zdravotních a jiných předpisů.
5. Řád upravuje provoz Urnového háje v souladu se zákonem v zájmu toho, aby se zpopelněnými lidskými ostatky bylo zacházeno důstojně a aby nedocházelo k ohrožení veřejného zdraví nebo veřejného pořádku, a aby jejich ukládání a péče o místa s uloženými ostatky bylo v souladu s platnými předpisy a zásadami piety.

Čl. 2

Působnost řádu

1. Ustanovení tohoto řádu se vztahuje na Urnový háj, stavby sloužící k ukládání zpopelněných ostatků a přílehlé pozemky spravované správcem pohřebiště.
2. Řád je každému k dispozici u správce pohřebiště v objektu krematoria. Tento řád je závazný pro správce pohřebiště, návštěvníky, nájemce hrobových míst, objednatele služeb, fyzické a právnické osoby a osoby, které na pohřebišti provádějí jakoukoliv činnost.
3. Pokud pohřebiště, nebo jeho část, včetně jeho staveb a náhrobků, jsou zapsány v seznamu kulturních památek, nebo se nacházejí na území památkového zájmu, vztahují se na péči o ně mimo jiné i zvláštní předpisy¹⁾.

Čl. 3

Provoz pohřebiště

1. Pohřebiště je přístupno návštěvníkům:
  - Od 3. listopadu do 30. dubna od 8.00 hodin do 18.00 hodin
  - Od 1. května do 2. listopadu od 7.00 hodina do 20.00 hodin
2. Návštěvníci jsou povinni opustit pohřebiště do stanovené uzavírací doby a to bez předchozího upozornění.
3. Pokud je v souvislosti s prováděním údržby a jiných prací zpřístupnit jiným osobám, mimo stanovenou dobu, lze takovou situaci řešit v konkrétních případech samostatnými dohodami.
4. Dětem do 10 let je dovolen vstup na pohřebiště pouze v doprovodu dospělé osoby.
5. Provozovatel pohřebiště může z oprávněných důvodů přístup na pohřebiště nebo jeho část dočasně omezit nebo zakázat (např. v době provádění terénních úprav, exhumací, sněhu, náledí

apod.), pokud nelze zajistit bezpečnost návštěvníků. Provozovatel pohřebiště v zimním období zabezpečí nezbytnou údržbu hlavních pochůzných tras Urnového háje.

6. Voda na pohřebištích není pitná.

Čl. 4

Rozsah poskytovaných služeb

1. Provozovatel pohřebiště na hřbitově poskytuje zejména tyto služby:
  - a) zabezpečuje výkopy hrobu a služby související s pohřbíváním a ukládáním zpopelněných ostatků (vsypy, uložení uren)
  - b) provádí pronájem hrobových míst oprávněným osobám za podmínek stanovených tímto řádem
  - c) vede evidenci o hrobových místech a uložení lidských ostatků na pohřebišti
  - d) spravuje a udržuje objekty na pohřebištích (komunikace, oplocení atd.)
  - e) zajišťuje údržbu zeleně v souladu s platnými místními právními předpisy²
  - f) zajišťuje likvidaci odpadu
  - g) vede evidenci hrobových míst a evidenci volných míst a vlastní plány pohřebišť, do kterých musí povolit na požádání občanů v místě provozovatele nahlédnout
2. Na Urnovém háji jsou poskytovány i doplňkové služby:
  - a) údržba a úprava hrobových míst
  - b) informační služby
  - c) půjčování náradí
  - d) prodej hřbitovních doplňků a zboží

Čl. 5

Pořádek na pohřebišti

1. Návštěvníci jsou povinni zdržet se takového jednání, které vylo v rozporu s cítěním pozůstalých nebo v rozporu s etikou, dále jsou povinni chovat se šetrně k zařízení, vybavení, zeleni u žítv prostory pohřebiště a jeho vybavení k jiným účelům, než k jakým jsou určeny atd.
2. Návštěvníkům pohřebiště není dovoleno chovat se na pohřebišti hlučně, kouřit, pozívat alkoholické nápoje a jiné omamné a psychotronické látky, odhazovat odpadky mimo odpadové nádoby k tomu určené, vodit psy, kočky a jiná zvířata.
3. Osobám pod vlivem alkoholických nápojů nebo jiných návykových látek je vstup na pohřebiště zakázán.
4. Přístup do Urnového háje, nebo jeho části může správce pohřebiště z oprávněných důvodů (terénní úpravy, náledí, sněh, vichřice atd.) na vymezenou dobu omezit, nebo zakázat .
5. Motorová vozidla mohou na pohřebiště vjíždět a zdržovat se jen s písemným souhlasem provozovatele pohřebiště a za podmínek stanovených provozovatelem. Jde zejména o dodržování vyhrazených jízdnicích tras, maximální povolené rychlosti, zákaz mytí a oprav vozidel apod. Není dovoleno jezdit na pohřebištích na kolech, skateboardech a kolečkových bruslích.
6. Není dovoleno parkovat u hrobových míst, v případě povolení pouze na hlavních asfaltových komunikacích.
7. Není dovoleno používat hřbitovní zařízení a vybavení k účelům jiným než k provozu pohřebiště.

8. Na vsypovou loučku je pro veřejnost vstup zakázán. Místa vsypu nejsou zjevně označena. Není přípustné umísťovat věnce, kytice, svíčky a jiné dekorace mimo vyhrazená místa. Správce pohřebiště je oprávněn zvadlé, nebo jinak znehodnocené květinové dary, příp. jiné předměty, z těchto míst odstranit.
9. Ukládání nádob, náradí a jiných předmětů na zelené pásy a místa kolem hrobových míst není dovoleno.
10. Svíčky a svítilny je na pohřebišti rozsvěcovat na jednotlivých hrobových místech pouze tehdy, pokud jsou vhodným způsobem zabezpečeny proti vzniku požáru. Na vsypové a rozptylové loučce je dovoleno rozsvěcovat svíčky na vyhrazených plochách a nesmí být umístěny v blízkosti hořlavých předmětů. V odůvodněných případech může správce pohřebiště používání otevřeného ohně (svíček aj.) omezit, nebo zakázat.
11. Pití vody z vodovodních výpusťů není dovoleno. Odnášení vody z areálu pohřebiště je zakázáno.
12. Odpadky je třeba odkládat na stanovená místa. Pokud je na pohřebišti zavedeno třídění odpadu, je nutno tato opatření respektovat.
13. Návštěvníci nejsou oprávněni provádět jakékoli zásahy do zeleně, včetně výsadby nové, bez souhlasu správce.
14. Ukládání zpopelněných ostatků může provádět pouze správce pohřebiště.
15. Dozor nad pořádkem na pohřebišti provádí správce pohřebiště.

Čl. 6

Povinnosti správce pohřebiště

1. Provozovat pohřebiště v souladu s tímto řádem, zákony a zvláštními předpisy³⁾ a vykonávat činnosti související se zajištěním řádného provozu Urnového háje.
2. Uzavírat smlouvy o pronájmu hrobového místa na pohřebišti, vést s tím spojenou evidenci, kterou archivuje dle platných předpisů. Je povinen vytvářet stejné podmínky pro všechny nájemce.
3. Vést evidence související s provozováním veřejného pohřebiště, zejména evidenci hrobových míst a evidenci volných hrobových míst.
4. Informovat vlastníka náhrobku a ostatního hrobového příslušenství, které její vlastník neodstraní nebo neodebere do dne zrušení pohřebiště nebo do dne ukončení nájmu, že pokud se do jednoho roku o tyto věci nepřihlásí, bude s nimi naloženo jako s věcmi opuštěnými.
5. V případě zákazu pohřbívání bezodkladně písemně informovat nájemce hrobových míst, pokud je mu známa jeho adresa, a současně informovat veřejnost o tomto zákazu v místě na daném veřejném pohřebišti obvyklém.
6. Pečovat o vsypové a rozptylové loučky, společné hroby, nepronajatá místa, provádět úpravu a údržbu cest, chodníků, travnatých ploch, zeleně, oplocení, společných zařízení a ostatních účelových zařízení a pečovat o technickou vybavenost Urnového háje.
7. Vést řádnou evidenci o uložení zpopelněných ostatků do hrobových míst, pod epitafní desky, do kolumbárních zdí a schránek kolumbárií..
8. Vede evidenci o uložení zpopelněných ostatků v rozsahu stanoveném § 21 zákona.
9. Je povinen během doby trvání nájmu zajistit přístup k hrobovému místu a zdržet se jakýchkoliv zásahů do hrobového místa s výjimkou případů, kdy je nutné bezodkladně zajistit bezpečnost a plynulý provoz pohřebiště.
Těmito případy se rozumí též
  - živelná pohroma
  - práce spojené s provedením pohřbu v okolních hrobech
  - údržba zeleně a provádění dalších služeb uvedených v čl. 4
  - opravy na pohřebišti
  - kamenosochařské práce na okolních hrobech apod.

Čl. 7

Povinnosti dalších osob

1. K vybudování jakékoliv stavby na pohřebišti nebo úpravě stavby již existující je třeba písemného předchozího souhlasu správce pohřebiště. Tím však není nahrazeno povolení stavebního úřadu, pokud takové povolení je třeba podle platných právních předpisů⁴⁾. Pokud je pronajímáno hrobové místo, na němž bude umístěno hrobové příslušenství, nebo stavba vyžadující stavební povolení, je k uzavření smlouvy nutný souhlas rady města.
2. Provádění jakékoliv stavby i hrobového příslušenství, její úpravy nebo úpravy, je možné jen s předchozím písemným, prokazatelným souhlasem provozovatele pohřebiště. Nájemce, popř. osoba provádějící stavbu či jinou úpravu se musí podřídit pokynům správce pohřebiště, a to pokud jde o druh použitého stavebního materiálu, dodržení základních všeobecných podmínek z hlediska bezpečnosti, hygieny práce na pohřebišti a urbanistické úpravy. Provozovatel má právo vymezit i další podmínky, které je nutno dodržet v souladu s řádem a jinými platnými právními předpisy.

Čl. 8

Povinnosti nájemce hrobového místa

1. Nájem hrobového místa (dále jen „nájem“) vzniká na základě písemné smlouvy o nájmu hrobového místa uzavřené mezi správcem pohřebiště a nájemcem (dále jen „smlouva o nájmu“). Smlouva o nájmu je uzavřena na dobu určitou.
2. Nájemce je povinen dodržovat všechny povinnosti dané mu smlouvou o nájmu místa a tímto řádem.
3. Pronájmem místa na Urnovém háji v souladu s ujednáním ve smlouvě a s tímto řádem vznikne nájemci právo zřídit na daném místě urnové místo, uložit do něj zpopelněné ostatky zemřelého a upravit povrch místa, zejména zřídit náhrobek podle rozměrů a dispozic daných správcem pohřebiště a vysázet květiny (není-li stanoveno řádem jinak). U hrobových míst zřízených v odděleních se záhonovou úpravou je nutné dodržet osazovací plán vypracovaný správcem pohřebiště. U hrobových míst zřízených v odděleních s provedením epitafní desky v travnatém koberci není osazování možné (květinovou výzdobu tvoří keře mezi řadami epitafních desek). Desku nelze obsypávat ozdobnou drtí.
4. Pronájmem místa nevzniká k tomuto místu právo vlastnické.
5. Nájemce je povinen vlastním nákladem zajišťovat údržbu pronajatého hrobového místa, včetně hrobového zařízení v takovém stavu:
  - aby nevzbuzoval nežádoucí pocity ostatních nájemců a návštěvníků
  - aby hrobové zařízení neohrožovalo svým stavem zdraví a životy návštěvníků
  - aby stav hrobového místa nebránil v užívání hrobových míst ostatním nájemcům
6. Nájemce místa na pohřebišti je povinen udržovat pronajaté místo v řádném stavu, rovněž je povinen čistit prostory po stranách hrobu u cesty před hrobem. Shledá-li provozovatel pohřebiště závady, vyzve nájemce, aby je v přiměřené lhůtě odstranil. Neodstraní-li zjištěné závady ve stanovené lhůtě, může správce pohřebiště učinit nutná opatření na náklady nájemce.
7. Nájemce je povinen zajistit, aby plocha hrobového místa nezarůstala travou nebo jiným plevelem vyšším jak 15 cm.
8. Zvadlé nebo znehodnocené věnce a kytice, jakož i jiné znehodnocené dekorace, je nájemce povinen odstranit a odnést do vyhrazených odpadových nádob, tento odpad je povinen třídit podle pokynů správce pohřebiště. Neučiní-li tak sám, je provozovatel oprávněn i bez vědomí nájemce z hrobového místa tyto znehodnocené květiny a doplňky odstranit, naruší-li vzhled

pohřebiště, nebo plynulý provoz. Je nepřípustně odkládat sklenice, plechovky a jiné předměty v zelených pásích za pomníky, nebo v keřích.

9. Nájemce je povinen do dne ukončení nájmu odstranit hrobové zařízení – včetně urn, jinak s nimi bude naloženo po uplynutí 1 roku jako s věcmi opuštěnými.
10. Převod nebo přechod vlastnického, nebo užívacího práva k hrobovému příslušenství, nebo hrobovému místu je nabyvatel povinen písemně, nebo osobně oznámit správci pohřebiště bez zbytečného odkladu a doložit jej.
11. Je-li nájemcem fyzická osoba, přechází nájem na její dědice. Ji-li nájemcem právnická osoba, přechází nájem na jejího právního nástupce. Dědic nebo právní nástupce nájemce je povinen sdělit provozovateli nové údaje potřebného pro vedení evidence pohřebiště.
12. Podnájem hrobového místa je zakázán.
13. Nájemci hrobového místa jsou povinni při provádění stavby náhrobku dodržovat zejména tyto podmínky:
  - a) Základy pod pomníky musejí být provedeny do nezamrzající hloubky, tj. minimálně 80 cm pod úroveň terénu a musejí být přizpůsobeny únosnosti půdy. Základy pod rám pak do hloubky 30 cm pod úroveň terénu, pokud jsou vyztuženy. Základový rám nesmí přesahovat plochu pronajatého místa.
  - b) Pohřbívací plocha musí být zachována u všech urnových a epitafních míst podle dispozic provozovatele pohřebiště. Urny jsou ukládány v hrobovém místě do betonových, nebo plastových schránek
  - c) Uličky mezi hroby, hrobkami, urnovými místy a epitafy musí být dodržovány dle plánu hřbitova a dispozic provozovatele pohřebiště.
  - d) Stěny jednotlivých čel hrobů musejí být vzdáleny nejméně 35 cm.
  - e) Přední a zadní hrany rámu musí být souběžně s předními a zadními hranami rámu sousedních hrobů.
  - f) Při stavbě náhrobků musí být jednotlivé kusy mezi sebou kotveny (včetně hrobového příslušenství).
  - g) Ve svahovitém terénu musí být stavba a její příslušenství stejnoměrně odstupňovány.
  - h) Vrstva zeminy určená k zakrytí schránky na urny musí být nejméně 20 cm vysoká a přiměřeným převýšením vzhledem k okolní úpravě terénu.
  - i) Nápis a zobrazení na náhrobcích musí odpovídat důstojnosti a pietě.
  - j) V průběhu prováděných prací je nájemce, nebo jím pověřená osoba, povinen udržovat pořádek, potřebný materiál skladovat na místech a způsobem určeným správcem pohřebiště. Znehodnocený stavební materiál a náhrobky i jejich součásti, jakož i vykopanou zeminu je nájemce povinen nejpozději před přerušением práce téhož dne odvézt na místo skládky určené správcem pohřebiště a to na svůj náklad. Cestu na pohřebiště a uličky mezi hroby nelze užívat k jiným účelům než komunikačním a nelze omezovat jejich průchodnost.
14. Po skončení prací je nájemce (nebo pověřená osoba provádějící práce) povinen postarat se na svůj náklad o vyčištění okolí uvedením do původního stavu, včetně odklizení zbylého materiálu a zeminy a osázení a to nejpozději ve lhůtě 48 hodin. Ukončení prací je povinen nájemce, popř. jím pověřené osoby, nahlásit správci pohřebiště. Nájemce nese náklady na likvidaci a odvoz odpadu ze stavebních prací, jakož i náklady spojené s používáním zařízení pohřebiště dle ceníku prací provozovatele.
15. Náhrobek, nebo hrobové příslušenství nelze bez vědomí provozovatele pohřebiště odstranit, odnášet či odvážet ze hřbitova. Vlastnictví je vlastník povinen prokázat na žádost provozovateli pohřebiště písemným dokladem. Pokud pověří nájemce provedením prací na náhrobku, nebo jeho výstavbou jinou osobu, musí se tato osoba prokázat písemným zmocněním ještě před zahájením prací. Ukončení prací je nájemce, nebo pověřená osoba povinna oznámit správci pohřebiště. Bez ověření provedení náhrobku dle podmínek vydaných správcem, nebo v rozporu s tímto řádem nelze do hrobového místa ostatky uložit.

Povinnosti nájemce kolumbární schránky

16. Nájem Kolumbární schránky v kolumbáriu, nebo kolumbární zdi (dále jen „nájem“) vzniká na základě písemné smlouvy o nájmu kolumbární schránky uzavřené mezi správcem pohřebiště a nájemcem (dále jen „smlouva o nájmu“). Smlouva o nájmu je uzavřena na dobu určitou.
17. Nájemce je povinen dodržovat všechny povinnosti dané mu smlouvou o nájmu místa a tímto řádem.
18. Pronájmem kolumbární schránky na Urnovém háji v souladu s ujednáním ve smlouvě a s tímto řádem vznikne právo uložit do schránky zpopelněné ostatky v úřední urně. Úřední urna může být vložena do ozdobné urny.
19. Do kolumbární schránky nesmí být umístovány svíčky s volným plamenem. Povoleno je do schránky umístit elektrickou bateriovou svíčku s napětím max. 12V, podobenku zemřelého a drobné dekorativní předměty.
20. Pokud převezme nájemce klíč od kolumbária, nesmí jej přenechat jiné osobě s výjimkou osoby blízké, nebo osobě oprávněné dle smlouvy.
21. V kolumbáriu je zakázáno odkládat rozsvícené svíčky s otevřeným ohněm, pokud k tomu není na určeném prostoru vyhrazeno označené místo.

Čl. 9

Uložení zpopelněných ostatků rozptylem a vsypem

1. Vsyp se provádí na určitém místě pohřebiště (vsypová loučka) do země . Provedením úkonu nevzniká užívací, ani vlastnické právo k tomuto místu.
2. Rozptyl se provádí na určeném místě pohřebiště (rozptylová loučka). Provedením úkonu nevzniká užívací, ani vlastnické právo k místu, kde byly ostatky rozptýleny.
3. Vsyp i rozptyl může provádět pouze správce pohřebiště, nebo jím pověřená osoba. O provedených úkonech provede správce evidenci v rozsahu předepsaném zákonem.

Čl. 10

Kontrola a sankce

1. Kontrolu nad dodržováním této obecně závazné vyhlášky provádějí Městská policie Liberec, pracovníci Magistrátu města Liberce a správce pohřebiště.
2. Porušení ustanovení této obecně závazné vyhlášky bude sankcionováno dle obecných právních předpisů⁵⁾.

Čl. 11

Závěrečná ustanovení

1. Tento Řád veřejného pohřebiště ruší a nahrazuje Řád pro pohřebiště ze dne 15.6.1993
2. Pokud tento řád neupravuje některé právní vztahy na pohřebištích, bude při nich postupováno v souladu se zákonem č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů.
3. Tento Řád Urnového háje je vydáván s předchozím souhlasem územně příslušného okresního úřadu v Liberci Tento Řád veřejného pohřebiště nabývá účinnosti dnem 17.10.2002.

- 1) zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění předpisů; vyhláška č. 65/154 Sb., o Ženevských Úmluvách na ochranu obětí války
- 2) obecně závazná vyhláška č.
- 3) např. zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů

- 4) zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů
- 5) zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)